

Posudek oponenta diplomové práce

Název diplomové práce: Kurzové rozdíly

Autor práce: Bc. Veronika Ondráková

Vedoucí práce: Ing. Jana Skálová, PhD.

Rok zpracování: 2020

Místo zpracování: Katedra finančního účetnictví a auditingu,
FFÚ, VŠE v Praze

1. Stručné zhodnocení obsahu práce

Cílem diplomové práce je popsat problematiku kursových rozdílů a přepočtu položek vyjádřených v cizí měně z pohledu účetnictví a daní. Dílčím cílem je srovnání přístupů ke kursovým rozdílům dle českých účetních předpisů a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Zjištěné poznatky jsou aplikovány na konkrétních příkladech.

Již v prvé kapitole autorka detailně analyzuje pravidla používání cizí měny v českém účetnictví s poukázáním na důležitost tématu hlediskem českých účetních jednotek používajících jako funkční měnu českou měnu. Shrnuje, kdy je nutné k přepočtu přistoupit, včetně metodiky zvoleného kurzu. Výraznou část kapitoly věnuje problematice účtování vybraných položek (peněžní prostředky, pohledávky, závazky, cenné papíry, úvěry a půjčky) v cizí měně a s nimi souvisejícím vykázáním kursových rozdílů se zdůrazněním odlišnosti vykázání kursových rozdílů výsledkově a rozvahově. Kapitolu uzavírá logicky zmínka o potřebě nastavení vnitřních směrnic účetní jednotky tam, kde právní úprava dává účetní jednotce metodicky možnost volby, tuto metodiku zakotvit. Již tato úvodní část je zpracována precizně, mohla být zakomponována úvaha o podstatě a dopadu odlišnosti výsledkového versus rozvahového vykázání kursových rozdílů včetně daňových konsekencí vzhledem k zaměření další kapitoly práce.

Druhá kapitola shrnuje pravidla přepočtu cizí měny v daných, a to z hlediska daně z příjmů a zejména daně z přidané hodnoty. DPH problematika je detailní, dávající dobré pochopení mezi účetním a DPH pojetím problematiky, kdy diplomantka prezentuje k míře svých teoretických i praktických znalostí dobrou znalost DPH legislativy a porozumění jejich zákonitostí.

Další, třetí kapitola, je průřezem interpretací Národní účetní rady, které se zabývají technicky problematikou používání cizích měn. V úvodu kapitoly autorka neopomíjí vysvětlení role NÚR, následně provádí shrnutí závěrů jednotlivých interpretací. Využívá i četných modelových příkladů, které v mnohem názorněji vysvětlují problematiku řešenou interpretací. Přinosem je v závěru kapitoly náhled a úvahy nad aktuálními tématy, k nimž se bude v blízké budoucnosti v oblasti kursových rozdílů věnovat NÚR (opravné položky k cizoměnovým pohledávkám, cizoměnové zálohy na budoucí dodávky), s názornými příklady zobrazujícími nutnost téma řešit s cílem nezkreslovat v uvedených případech věrný a pravdivý obraz vykazovaných informací.

Čtvrtá kapitola ve stručnosti zmiňuje pravidla účtování, resp. pravidla výkaznictví dle historičtějších Mezinárodních účetních standardů a novějších Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Autorka vyjmenovává hlavní IAS/IFRS s tématikou kursových rozdílů a detailně se věnuje IAS 21 – Dopady změn kursových rozdílů. Vzhledem k tomu, že standardy neznají jednu funkční měnu, věnuje se kapitola významně pravidlům (kritériím) pro její volbu, případně změnu s popisem postupu pro převod účetní závěrky do funkční měny. V závěru kapitoly autorka poukazuje na skutečnost, že funkční měna nemusí být limitujícím faktorem pro odlišnou měnu vykazování účetní jednotky, a zmiňuje i pravidla standardu pro převod z funkční měny do měny vykazování. Autorka mohla v rámci své práce učinit i zmínu o tématu US GAAP.

Pátá část práce provádí praktický rozbor účetních závěrek se zaměřením na kurzové rozdíly a s využitím teoretických východisek předchozích kapitol. Teoretická část v kapitolách předchozích ke komplexní, v rámci praktické páté části by práce mohla jít více pod povrch vlastních příčin jednotlivých měnových rizik projevených vzniklými kurzovými rozdíly, tj. v konkrétních situacích by mohla diplomantka např. v jednom modelovém případě účetní závěrky zkoušet s mírou znalostí, ev. i praktických zkušeností, pracovat s větší mírou detailu (např. dopad intervencí ČNB, charakter vstupů a výstupů účetní jednotky a jejich měnové vyjádření, další více či méně specifické transakce v účetní jednotce v cizí měně atd.).

Předložená diplomová práce v sobě spojuje znalosti účetní i daňové, obsahuje potřebné označení na citace v textu i odkazy na použitou literaturu. Seznam použité literatury obsahuje drobné nepřesnosti dle normy. Práce s literaturou je na dostačující úrovni, základní osu práce tvoří vlastní právní předpisy, což je pro budoucí praxi s potřebou zachycovat měnící se právní prostředí klíčový přístup. Diplomová práce by mohla více pracovat s širším spektrem odborných článků pro větší pluralitu myšlenkových úvah k tématu, a tedy i bázi hlubší analýzy.

Autorka prokázala kvalitní práci s dostupnou literaturou a své pochopení tématu i dopadů, jakkoliv praktická analýza mohla být v úrovni většího detailu a popisu možných souvislostí odvozených od teoretické znalosti.

2. Kritéria hodnocení práce (5 bodů nejvyšší, 1 bod nejnižší)

Kritérium	Hodnocení	Kritérium	Hodnocení
Vymezení a splnění cíle práce	5	Adekvátnost použitých metod	5
Samostatnost studenta při zpracování tématu	5	Hloubka provedené analýzy ve vztahu k tématu	4
Logická stavba práce	4	Úprava práce (stylistika, texty, grafy, tabulky)	5
Práce s literaturou	5	Stylistická úroveň	4

3. Otázky k obhajobě

Při prezentaci doporučuji se zaměřit na zajímavé rozdíly problematiky práce z hlediska českého pojetí a pojednání IFRS, a k diskusi předkládám tyto otázky:

1. V jakém směru může volba účetní metodiky (např. denní kurz vs. fixní kurz) v oblasti kurzových rozdílů ovlivnit výkaznictví účetních jednotek? Může mít vliv případně na hodnoty provozního vs. finančního výsledku hospodaření? Jak může metodika ovlivnit základ daně společnosti?
2. Ve své práci uvádíte, že zákon o účetnictví dosud aktuálně nedefinuje kurzové riziko. Domníváte se však, že přesto jej zákon dobře zohledňuje konstrukcí dalších ustanovení, zejména účetních zásad? Vnímáte v tomto směru dostatečnost ustanovení u kurzových ztrát vs. kurzové zisky? (otázku pojmete spíše jako polemiku, úvahu než zacílení na „jednu správnou odpověď“).
3. Jak rozumíte a vnímáte roli Národní účetní rady v kontextu existujících právních předpisů v oblasti účetnictví? V čem vnímáte nezávislost NUR?

4. Závěrečné doporučení

Diplomová práce studentky Bc. Veroniky Ondrákové „Kurzové rozdíly“ vyhovuje požadavkům na závěrečné práce absolventů VŠE pro získání titulu inženýr a doporučuji její obhajobu před zkušební komisí pro státní závěrečné zkoušky.

5. Návrh klasifikace diplomové práce:

Po úspěšné obhajobě navrhoji klasifikovat diplomovou práci známkou **výborně.**



Ing. Bc. Kateřina Havlíčková
Daňový poradce ev. č. 4155
Účetní asistent ev. č. 3891

V Praze, dne 7. února 2020